

Մանուկ՝ ուր միշտ ուխտի կը գնան. իսկ համբարձման մեծ բազմութեամբ: Այս ուխտատեղիէն քիչ բարձր կայ հինաւուրց մի բերդ հսկայ և կոշտ քարերէ շինուած. որ ունի մէջը մօտ 200 տան աւերակ, իւրաքանչիւր տան մօտ հօրեր, միջավայրն մի տափարակ ուղայատակուած վայր: Սորա կողերու վերան գտնուած են քանի տեսակ նետի սլաք և հին դրամ:

Այս գիւղի $\frac{1}{2}$ ժամ հարաւն ևս կայ Աշխ հիւսէին անունով Եզաի բնակ գիւղն, որոյ մօտ գտնուած բլուրի զագաթն ևս աւելի մեծ բերդ և աւերակներ կան, բերդի յարեւս՝ ստորոտին մօտ մի արաի մէջ գտնուած էր բազմութիւ պղնձեայ հին դրամներ, տեսակ տեսակ, որոց ոմանք կլայեկուած էին:

Այս դրամներն որպէս այլ դրամներ ամփոփած էի, և մտադիր էի այս տեղ որոց պատկերն ներկայացնել, դժբաղդաբար այս ամրան կողոպտեցին:

Այս կողմերն այս տեսակ հին բերդօրայք շատ կան, մանաւանդ երկու Գանձակներու, Ագարակի և Ղուրու—Աղաճի միջավայրն, Սինէկայ ջրի աջ բարձրութեան վերայ եղած Փարչինիս գիւղն, որոյ վերէն կայ մի անհալելի հին և կոշտ քարերէ շինուած բերդ, ուր կապաստանէին, կասեն Աողբայ և շրջակայ գիւղօրայքն գտնուած թուրք և հայ հասարակութիւնը երբ Լեզկիներու յարձակումը կը լինէր այս երկրի վերան:

Այս տեղ տեսած եմ մի շատ հին գերեզմանատուն, արձանազրութիւններով լի. գիւղի յարեւմուտս խիստ հակեալ գիւքի մի վերայ, որոյ վերի կողերէն փուխր հողը միշտ հոսելով քարերու մեծ մասն ծածկած է. շատ քիչեր դուրս մնացած է, որոնք ևս դարերու դէմ մարտնչելով կոտորուած են: Այս բազմա-